

ANNE TYLER
KELLOTANSSI

SUOMENTANUT MARKKU PÄKKILÄ

HELSINGISSÄ KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ OTAVA

Englanninkielinen alkuteos

Clock Dance

Copyright © 2018 by Anne Tyler

All rights reserved. Published in the United States by Alfred A. Knopf,
a division of Penguin Random House LLC, New York.

Simultaneously published in the UK by Chatto&Windus,
an imprint of the Random House Group Ltd., London.

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

ISBN 978-951-1-48162-1

OTAVA
KIRJAPAINO

Keuruu 2024

ENSIMMÄINEN OSA

1967

WILLA DRAKE JA Sonya Bailey kiersivät ovelta ovelle tarkoituksenaan myydä suklaapatukoita. Myynnillä kerättiin rahaa Herbert Malonen alakoulun orkesterille. Jos patukoita myytäisiin tarpeeksi, orkesteri voisi matkustaa aluekilpailuihin Harrisburgiin. Willa ei ollut käynyt Harrisburgissa, mutta nimen kova ja uhmakas sointi viehätti häntä. Sonya oli käynyt Harrisburgissa mutta ei muistanut siitä mitään, koska oli ollut vasta pikkuvauva. Harrisburgiin pääseminen oli molemmille elämän ja kuoleman kysymys.

Willa soitti klarinettia. Sonya soitti huilua. He olivat yksitoistavuotiaita. He asuivat kahden korttelin päässä toisistaan Pennsylvaniaan Lark Cityssä, joka ei ollut mikään *city* ja tuskin kaupunkikaan, sillä kaduilla ei ollut edes jalkakäytäviä paitsi siellä, missä kaikki kaupat olivat. Willalle jalkakäytävät olivat iso asia. Kun hän kasvaisi aikuiseksi, hän ei asuisi ikinä paikassa, jossa ei ollut jalkakäytäviä.

Koska jalkakäytäviä ei ollut, he eivät saaneet liikkua teiden varilla pimeätulon jälkeen. Siksi he lähtivät liikkeelle iltapäivällä. Willa kantoi patukkalaatikkoa, ja Sonya pahvikuorta, johon he panisivat patukkamyynnistä ansaitut rahat. He lähtivät liikkeelle Sonyan luota, sillä ensin piti tehdä läksyt. Sonyan äiti vaati heitä lupaamaan, että he kääntyisivät takaisin heti kun aurinko – joka näytti helmikuun puolivälissä muutenkin haalealta kuin maito – laskisi Bert Kane Ridgen rosoisen metsänrajan taakse. Sonyan äiti oli huolehtijatyyppeä, aivan toista maata kuin Willan äiti.

Heidän suunnitelmanaan oli aloittaa kaukaa, Harper Roadilta asti, ja palata sieltä kohti kotikulmia. Yksikään orkesterin jäse-

nistä ei asunut Harper Roadilla, ja he toivoivat lyövänsä rahoiksi menemällä sinne ennen muita. Oli maanantai, patukka-kampanjan ensimmäinen päivä, ja useimmat luultavasti aloittaisivat myynnin vasta viikonloppuna.

Kolme parasta myyjää palkittaisiin kolmen ruokalajin päivällisellä jossain Harrisburgin keskustan ravintolassa heidän musiikinopettajansa herra Buddin kanssa, ja kaikki olisi ilmaista.

Harper Roadin omakotitalot olivat melko uusia. Niitä sanottiin farmityylisiksi. Ne olivat yksikerroksisia tiilitaloja, ja myös asukkaat olivat uusia tulokkaita – enimmäkseen pari vuotta aiemmin Garrettvillessä avatun huonekalutehtaan työväkeä. Willa ja Sonya eivät tunteneet ketään koko kadulla, mikä oli siitä hyvä asia, että myyjän leikkiminen ei tuntuisi nololta.

Ennen ensimmäisen talon ovelle menemistä he pysähtyivät ison ainavihannan pensaan taakse valmistautumaan. He olivat pesseet Sonyan luona kädet ja kasvot, ja Sonya oli kammannut tukankin, joka oli tumma ja suora ja niin silkoinen, että kampa soljui hiusten läpi kuin vettä vain. Willan kellertävä kihara-pehko ei taltunut kammalla vaan siihen olisi tarvittu harjaa, joten Willa oli vain taputellut käkkäroitä päätä myöten parhaansa mukaan. Hänellä ja Sonyalla oli melkein samanlainen villatakki, jonka hupussa oli turkisjäljitelmäreunus, ja kummallakin oli siniset farkut, joiden käännetyistä lahkeensuista pilkotti ruudullinen flanellivuori. Sonyalla oli lenkkitossut, mutta Willalla oli yhä koulukengät, ruskeanauhaiset oxfordit, koska hän ei ollut halunnut käydä välillä kotona, missä pikkusisko olisi aiheuttanut viivytyksiä ja kättänyt päästä mukaan.

”Nosta laatikkoa, kun ovi avataan”, Sonya sanoi Willalle. ”Ei vain yhtä patukkaa. Kysy, että ’haluaisitteko ostaa suklaapatukoita?’ Monikossa.”

”*Minunko* pitää kysyä?” Willa sanoi. ”Minä luulin että sinä kysyt.”

”Minusta tuntuu ihan höhlältä kysyä.”

”Mitä? Luuletko ettei minusta tunnu höhlältä?”

”Sinä osaat puhua aikuisille paljon paremmin.”

”Mitä sinä teet?”

”Minä huolehdin rahoista”, Sonya sanoi ja heilutteli kirjekuortaan.

Willa sanoi: ”Hyvä on, mutta seuraavalla ovella on sinun vuoro.”

”Sopii”, Sonya sanoi.

Tietysti se sopi, koska seuraavalla ovella kaikki sujusi luultavasti jo helpommin. Willa puristi patukkalaatikon tiukemmin rintaansa vasten, ja Sonya meni edeltä laattakivipolulle.

Talon edessä seisoivat metalliveistos, joka oli oikeastaan pelkkä korkealle kurottava kaari, hyvin moderni teos. Ovikellon nappulan yllä oli lamppu, jossa paloi valo vaikka oli päivä. Sonya tökkäsi nappulaa. Sisällä helähti täyteläinen kahden sävelen soittoaani, jonka jälkeinen syvä hiljaisuus antoi aihetta toivoa, ettei ketään ollut kotona. Sitten kuului lähestyviä askelia, ovi avattiin ja heidän edessään seisoivat hymyilevä nainen. Hän oli heidän kummankin äitiä nuorempi ja tyylikkäämpi. Ruskea tukka oli lyhyt, huulipuna oli kirkkaanpunaista ja hänellä oli minihame. ”No mutta, hei tytöt”, nainen sanoi. Hänen takanaan taapersi lelua perässään vetävä pikkupoika, joka hoki: ”Kuka se on, äiti? Kuka se on, äiti?”

Willa katsoi Sonyaa. Sonya katsoi Willaa. Jostain syystä Sonyan ilme – se oli niin luottavainen ja odottava, kosteat huulet olivat aavistuksen raollaan ikään kuin hän aikoisi puhua yhteen ääneen Willan kanssa – näytti niin huvittavalta, että Willan rinnasta kumpusi pieni naurunpyrskähdykäs, joka poreili pian kurkussa asti. Suusta karkaava vingahdus oli vähintään yhtä hassu – tai oikeastaan ratkiriemukas – ja sitten pyrskähdykäs yltyi naurunremakaksi, kokonaiseksi naurumyrskyksi, ja Sonyakin alkoi tyrskiä hänen vieressään ja painui kumaraan naisen katsellessa heitä uteliaasti hymyillen. Willa kysyi: ”Haluaisitteko –? Haluai-

sitteko –?” pääsemättä alkua pitemmälle. Sitten henki ei enää kulkenut ja oli pakko antaa periksi.

”Yritättekö te myydä jotakin?” nainen ehdotti lempeästi. Willa arvasi, että luultavasti nainen oli saanut itsekin naurukoh-
tauksen heidän ikäisensä, vaikka tuskinpa sentään *näin* hystee-
ristä kohtausta – voi taivas – näin täydellisen musertavaa, pite-
lemätöntä kikatuspurkausta. Kikatus täytti Willan kuin neste, se
sai kyyneleet valumaan silmistä ja taivutti hänet kaksin kerroin
patukkalaatikon ylle ja pakotti puristamaan polvet yhteen kuin
pissaa pidätellessä. Se oli noloa, ja hätääntyneestä ilmeestä ja
silmien pyörittelystä päätellen Sonyaakin nolotti, mutta samalla
tuntui ihanan irtonaiselta ja rennolta. Poskiin sattui ja vatsa-
lihakset tuntuivat silenevän silkiksi. Hän luuli sulavansa lam-
mikoksi siihen paikkaan.

Sonya luovutti ensimmäisenä. Hän huitaisi kädellään naisen
suuntaan kaikkensa antaneena, kääntyi ja lähti pois päin pitkin
laattakivipolkua, ja sitten Willakin kääntyi ja meni sanaakaan
sanomatta perästä. Hetken kuluttua ovi kolahti hiljaa kiinni hei-
dän takanaan.

Kumpaakaan ei enää naurattanut. Willaa väsytti luita myö-
ten, ja olo oli tyhjä ja vähän surullinen. Ehkä Sonyasta tuntui
samalta, sillä vaikka aurinko paistoi yhä pienenä valkoisena
kiekkona Bert Kane Ridgen metsänrajan yllä, hän sanoi: ”Jat-
ketaan viikonloppuna. Ei tästä tule mitään kun on niin paljon
läksyjäkin.” Willa ei väittänyt vastaan.

Isä avasi oven surullinen ilme kasvoillaan. Pienten kehyksetto-
mien silmälasien takana isän siniset silmät näyttivät tavallista
vaaleammilta eikä niissä erottunut tuttua pilkاهدusta, kun isä
pyyhkäisi sileää kaljuaan hitaasti ja epävarmasti, mikä kieli tuo-
reesta pettymyksestä. Willan ensimmäinen ajatus oli, että isä oli
saanut tietää kikatuskohtauksesta. Se ei ollut todennäköistä –
eikä sitä paitsi ollut yhtään isän tapaista tuomita kikattamista –

mutta mistä muustakaan ilme saattoi johtua? ”Hei, kulta”, isä sanoi lannistuneella äänellä.

”Hei, isä.”

Isä kääntyi ja maleksi olohuoneeseen jättäen ulko-oven sulke-
misen Willan huoleksi. Isällä oli valkoinen paita ja harmaat hou-
sut, joita hän käytti töissä, mutta ulkokengät hän oli vaihtanut
samettitohveleihin, eli luultavasti hän oli ollut kotona jo jonkin
aikaa. (Hän oli teknisten töiden opettaja Garrettvillen lukiossa
ja tuli aina kotiin hyvissä ajoin ennen muita isiä.)

Willan sisko istui matolla edessään sarjakuvasivulta avattu
sanomalehti. Kuusivuotiaana sisko oli muuttunut yhdessä yössä
söpöstä hirveän rumaksi – pelkkiä pureskeltuja kynsiä, puut-
tuvia etuhampaita ja surkean ohuita ruskeita lettejä koko tyttö.
”Montako patukkaa te myitte?” hän kysyi Willalta. ”Myittekö
kaikki?” Willa oli jättänyt patukkalaatikon Sonyan luokse ja
kantoi pelkkää koululaukkaa. Hän heitti koululaukun sohvalle
ja riisui jakkunsa. Hän seurasi katseellaan isäänsä, joka ei jää-
nyt olohuoneeseen vaan meni keittiöön. Willa meni perästä.
Keittiössä isä otti paistinpannun hellan vieressä olevan säilytys-
taulun kourusta. ”Tänään syödään grillattuja juustovoileipiä!”
hän sanoi tekopirteällä äänellä.

”Missä äiti on?”

”Teidän äitinne ei tule tänään kotiin.”

Willa odotti isän kertovan lisää, mutta tämä ryhtyi puu-
hakkaasti kokkaamaan, sääti polttimen liekkiä paistinpannun
alla, laittoi pannulle nokareen voita ja sääti taas poltinta, kun
voi alkoi tiristä. Hän vihelteli hiljaa jotakin paikallaan polke-
vaa sävelmää.

Willa palasi olohuoneeseen. Elaine oli lukenut sarjakuvat ja
taitteli lehteä kokoon – paha merkki sekin: tunnollinen vaivan-
näkö, parhaansa esittäminen tässä tilanteessa. ”Onko äiti yläker-
rassa?” Willa kysyi kuiskaten.

Elaine pudisti päätään tuskin havaittavasti.

”Menikö äiti ulos?”

”Mmm.”

”Mitä tapahtui?”

Elaine kohautti olkapäitään.

”Suuttuiko äiti?”

”Mmm.”

”Minkä takia?”

Taas olankohautus.

Toisaalta, oliko äidin suuttumisella koskaan syytä? Heidän äitinsä oli koulun oppilaiden äideistä kaikkein kaunein, vilkkain ja nokkelin, kunnes jotakin tapahtui ja seurasi järjestyttävä purkaus. Sen laukaisi usein heidän isänsä. Tai yhtä hyvin Willa tai Elaine, mutta useimmiten isä. Olisi voinut luulla, että isä oli jo oppinut, Willa mietti. Paitsi että oppinut mitä? Willasta isä oli täydellinen sellaisena kuin oli, ja hän rakasti isää enemmän kuin ketään muuta koko maailmassa. Isä oli hassu ja kiltti ja hiljainen, eikä ikinä pahantuulinen niin kuin Sonyan isä eikä röyhtäillyt ruokapöydässä niin kuin Madelinen isä. Mutta: ”Haa”, äiti sanoi isälle joskus, ”et sinä minua huijaa! Minä näen sinun lävitsesi! Sinä sanot, että ’Kyllä, kulta. Ei, kulta’, mutta minä tiedän: sinun suussasi ei sula edes voi.”

Sinun suussasi ei sula edes voi. Willa ei oikein tiennyt mitä se tarkoitti. Mutta jotain väärää isä oli ilmeisesti tehnyt. Willa lysähti sohvalle ja katseli, kun Elaine asetteli sanomalehden liioitellun huolellisesti lehtipinoon. ”Äiti sanoi, että nyt riittää”, Elaine sanoi pikkuriikkisellä äänellä. Huulet tuskin liikkuvat, aivan kuin hän olisi yrittänyt peittää sen, että puhui. ”Äiti sanoi, että isä saa luvan hoitaa kotityöt itse, jos kerran luulee tietävänsä kaiken paremmin. Äiti sanoi, että isä on tekopyhä. ’Pyhä Melvin.’”

”Pyhä Melvin?” Willa ihmetteli otsa rypyssä. Hänestä se kuulosti kehulta. ”Mitä isä sanoi?” hän kysyi.

”Ei mitään, ensin. Sitten isä sanoi, että oli pahoillaan, jos äidistä tuntui siltä.”

Elaine tuli sohvalle Willan viereen, tosin sohvan reunalle.

Olohuone oli sisustettu jokin aika sitten uudelleen. Se näytti aiempaa nykyaikaisemmalta. Äiti oli lainannut Garrettvillen kirjastosta sisustusoppaita, ja äidin teatteriystävä oli tuonut kangasnäytteitä, joita oli levitelty sohvan ja kahden samaa sarjaa olevan nojatuolin päälle. Yhdennäköiset huonekalut olivat *passé*, äiti oli sanonut. Niin toinen nojatuoli oli verhoiltu sinertävällä ja toinen siniviherraitaisella tweedillä. Kokolattiamatto oli revitty pois ja tilalle oli hankittu luonnonvalkoinen hapsumatto, niin että tumma puulattia näkyi. Willa kaipasi kokolattiamattoa. Heidän kotinsa oli vanha valkoinen puutalo, joka rämisi kovalla tuulella, ja kokolattiamatto oli tehnyt sen tukevamman ja lämpimämmän tuntuiseksi. Willa kaipasi myös takan yllä riippunutta taulua, joka oli esittänyt täysin purjein purjehtivaa laivaa haalistuneella merellä. (Nyt takan yllä oli kuva jonkinlaisesta suttuisesta ympyrästä.) Muuten hän oli ylpeä heidän kodistaan. Sonya toivoi, että Willan äiti sisustaisi heidänkin tunkkaisen olohuoneensa.

Isä tuli ovelle paistinlasta kädessään. ”Herneitä vai vihreitä papuja?” hän kysyi.

Elaine sanoi: ”Mitä jos mennään käymään Bingin drive-inissa? Jooko, isä?”

”Mitä!” isä sanoi mukamas loukkaantuneena. ”Ette kai te kieltäydy minun kuuluisista grillatuista juustoleivistäni à la *Maison* ja halua niiden sijaan drive in -sapuskaa?”

Grillatut juustoleivät olivat ainoa ruoka, mitä isä osasi laittaa. Hän paistoi leivät kuumalla pannulla, ja Willa oli oppinut yhdistämään niiden pistävän ja suolaisen tuoksun äidin poissaoloon – äidin pahoihin päänsärkyihin ja näytelmäharjoituksiin ja ulko-oven pamaukseen äidin lähtiessä.

Elaine sanoi: ”Tammy Denton käy Bingissä vanhempiensa kanssa joka perjantai-ilta.”

Isä muljautti silmiään. ”Onko Tammy Denton voittanut vedonlyönnissä laukkaradalla?” hän kysyi.

”Mitä?”

”Vai onko hän perinyt rikkaan tätivainajan? Vai löytyikö takapihalta aarrearkku?”

Elainea lähestyvä isä koukisteli hassusti tyhjän kätensä sormia uhaten kutittaa Elainea, niin että Elaine alkoi kiljua ja kiemurrella ja piiloutui nauraen Willan taakse. Willa ei lähtenyt leikkiin mukaan. Hän istui selkä tikkusuorana ja puristi kyynärpäitä kylkiinsä. ”Milloin äiti tulee kotiin?” hän kysyi.

Isä suoristautui ja sanoi: ”Ei siihen kauan mene.”

”Sanoiko äiti, mihin aikoi mennä?”

”Ei sanonut, mutta arvaa mitä. Minusta tuntuu, että me juodaan ruoan kanssa kokikset.”

”Joo!” Elaine sanoi ja pomppasi esiin Willan takaa.

Willa kysyi: ”Lähtikö äiti autolla?”

Isä pyyhkäisi kaljuaan. ”Tuota noin, lähti”, hän sanoi.

Se tiesi paha. Se tarkoitti, ettei äiti ollut kävellyt kadun varrella asuvan ystävänsä Mimi Prenticen luokse vaan lähtenyt autolla ties mihin.

”Eli me ei mennäkään Bingiin”, Elaine sanoi allapäin.

”Älä jankuta siitä Bingistä!” Willa huusi Elaineille.

Elaine leuka loksautti auki. Isä sanoi: ”No johan nyt.”

Samassa keittiöstä alkoi leyhähdellä savua, ja isä sanoi: ”Oijoi”, ja kiiruhti kalistelemaan pannuja ja kattiloita.

Heidän autonsa oli vanha ja sen etupuskuri oli erivärinen sen jäljiltä, kun äiti oli törmännyt kaiteeseen East-West Parkwaylla, ja se oli täynnä isän heittelemiä roskia – pahvikuppeja, koirankorville luettuja lehtiä, karkkipapereita ja kirjekuoria, joissa oli kahvikupin jättämiä rinkuloita. Äiti oli toivonut jo monta vuotta omaa autoa, mutta he olivat liian köyhiä. Äiti itse sanoi, että he olivat liian köyhiä. Isän mukaan kaikki oli hyvin. ”Ruokaa riittää, eikö vain?” hän kysyi tyttäriltään. Niin riitti, ja olohuonekin oli uusi ja hieno, Willa mietti ja tunsu samassa itsensä halveksuvaksi, katkeraksi ja oudon aikuiseksi.

Grillatut juustovoileivät näyttivät kynityiltä isän rapsuteltua niistä palaneet kohdat pois, mutta maussa ei ollut valittamista. Varsinkaan kokiksen kanssa. Kasviksina oli vihreitä papuja – ne oli otettu pakastimesta eivätkä ne olleet täysin kypsiä vaan maistuivat vetisiltä ja kitisivät Willan pureskellessa niitä. Hän piilotti suurimman osan pavuista leivän kuorten alle.

Silloin kun oli isän vuoro laittaa ruokaa, hän ei hienostellut turhia esimerkiksi tyhjentämällä pöytää ennen kattamista tai taittelemalla lautasliinoja kolmioiksi haarukoiden alle tai laskeamalla kaihtimia, jotta ikkunoiden takana laskeutuva kylmä pimeys pysyisi poissa. Willalle tuli siitä kaikesta ontto olo. Lisäksi isältä tuntui loppuvan puhti, kun olisi pitänyt rupertella mukavia. Hän ei puhunut pöydässä paljonkaan ja tuskin koski ruokaansa.

Ruoan jälkeen hän meni tapansa mukaan olohuoneeseen katsomaan uutisia. Tavallisesti Elaine meni isän seuraksi, mutta tänään hän jäi keittiöön auttamaan Willaa, jonka tehtävänä oli korjata pöytä. Willa keräsi likaiset astiat tiskipöydälle altaan viereen, otti hellalta kasarin ja meni olohuoneeseen kysymään neuvoa isältä. ”Mitä minä teen lopuille pavuille?”

”Hmm?” isä sanoi. Hän katseli uutisjuttua Vietnamista.

”Säästetäänkö ne?”

”Mitä? Ei. En minä tiedä.”

Willa odotti. Hän vaistosi Elaineen seisovan takanaan kuin uskollinen koiranpentu. Lopulta hän sanoi: ”Jos äiti tulee kotiin myöhemmin ja haluaa syödä ne.”

”Heitä ne pois”, isä sanoi hetken päästä.

Kun Willa kääntyi palatakseen keittiöön, hän törmäsi Elaineen. Niin tiiviisti Elaine seurasi häntä.

Keittiössä hän kumosi pavut roskikseen ja laski kasarin tiskipöydälle. Hän pyyhki pöydän kostealla rätillä ja ripusti rätin hanan päälle, sammutti sitten keittiöstä valot ja meni Elaineen kanssa olohuoneeseen katselemaan viimeisiä uutisia, vaikka se olikin tylsää. He istuutuivat isän molemmin puolin, ja isä kietoi

kätensä heidän ympärilleen ja rutusti heitä aina välillä, mutta oli kovin vähäpuheinen.

Uutisten jälkeen hän tuntui vihdoin ryhdistäytyvän. ”Pelataisiinko Parcheesia?” hän kysyi ja hieroi päättäväisesti käsiään. Willa oli oikeastaan liian vanha pelaamaan Parcheesia, mutta hän sanoi silti isän innokasta sävyä matkien: ”Joo!” Elaine meni hakemaan pelilaudan.

He pelasivat sohvapöydän ääressä, jossa tytöt istuivat lattialla ja isä sohvalla, koska hän oli liian vanha ja kankea istumaan lattialla, kuten hänellä oli tapana sanoa. Teoriassa Parcheesi opetti Elainelle laskutaitoa, mutta hän käytti yhä sormiaan kun piti laskea yhteen. Tänä iltana hän ei näyttänyt yrittävän senkään vertaa. Kun hän heitti nelosen ja kakkosen, hän laski: ”Yks, kaks, kol, nel, yks, kaks”, ja kopsautti nappulaansa joka ruutuun niin kovaa, että oli vähällä kaataa muiden nappulat. ”Kuusi”, isä oikaisi. ”Sinun pitää laskea ne yhteen.” Elaine laskeutui jalkojensa päälle, ja laski seuraavallakin vuorolla ensin viiteen ja sitten kolmeen. Isä ei sanonut mitään.

Elainen nukkumaanmeno aika oli kahdeksalta ja Willan yhdeksältä, mutta kun isä komensi Elainen yläkertaan pukemaan pyjamaa, Willa lähti mukaan ja vaihtoi vaatteet. Heillä oli yhteinen huone ja samanlaiset sängyt vastakkaisilla seinillä. Elaine meni sänkyynsä ja kysyi: ”Kuka lukee minulle?” koska lukeminen oli yleensä äidin tehtävä. Willa sanoi: ”Minä luen”, kömpi peiton alle Elainen viereen ja otti yöpöydältä *Pienen talon suuressa metsässä*.

Mielessään Willa näki kirjan isän saman näköisenä kuin heidän isänsä. Siinä ei ollut järkeä, koska kansikuvassa kirjan isällä oli pitkä tukka ja parta. Kirjan isällä oli kuitenkin tapana selittää asioita hiljaa ja kärsivällisesti niin kuin heidänkin isällään, ja joka kerta kun hän sanoi tarinassa jotakin, Willa yritti lukea repliikin heidän isänsä pörröisellä äänellä ja ääntää sanat loppuun asti yhtä selvästi kuin isä.

Luvun lopussa Elaine sanoi: ”Toinen vielä”, mutta Willa nap-sautti kirjan kiinni ja sanoi: ”Eipäs. Se saa jäädä huomiseen.”

”Tuleeko äiti huomenna kotiin?”

”Totta kai tulee”, Willa sanoi. ”Miten muutenkaan? Luultavasti äiti tulee jo tänä iltana, lyödäänkö vetoa?”

Hän nousi Elainen sängystä ja meni ovelle aikeissa huutaa alakertaan, että isä tulisi peittelemään heidät, mutta isä puhui puhelimessa, minkä Willa päätteli isän kovasta äänestä ja pitkistä hiljaisuuksista lauseiden välillä. ”Hienoa!” isä sanoi tarmokkaasti, ja sitten, pitkän tauon jälkeen: ”Varttia yli seitsemän sopii hyvin. Minunkin pitää olla paikalla hyvissä ajoin.” Luultavasti isä jutteli lukion algebranopettajan Law’n kanssa, tai ehkä puhelimessa oli vararehtori rouva Bellows. Molemmat asuivat Lark Cityssä, ja toisinaan isä meni töihin heidän kyydissään, kun Willan äiti tarvitsi autoa.

Kuulosti siis siltä, ettei äiti tulisi kotiin vielä aamuksikaan. Hän ei ollut koskaan ennen ollut poissa koko yötä.

Willa sammutti valot, hipsi sänkyynsä ja pujahti peiton alle. Hän makasi selällään silmät auki. Häntä ei nukuttanut yhtään.

Mitä jos äiti ei tulisi takaisin ikinä?

Äiti ei ollut vihainen aina. Hyviä päiviä oli paljonkin. Hyvinä päivinä äiti keksi kaikenlaista jännää tekemistä heille kolmelle – he saattoivat maalata jotain, kohentaa sisustusta, harjoitella jotain hupinäytelmää esitettäväksi seuraavalla lomalla. Äidillä oli kaunis lauluääni, kirkas ja jotenkin soliseva. Joskus, kun Willa ja Elaine pyytämällä pyysivät, äiti tuli laulamaan heidän huoneeseensa nukkumaanmenoaikana, ja kun he olivat vaipumassa uneen, äiti nousi ja poistui jatkaen laulamista ääntään hiljentäen portaiden juurelle asti, missä hän vaiken. Willasta oli ihanaa, kun äiti laului ”Laaksossa kuljin” – varsinkin se kohta, jossa äiti pyysi jotakuta kirjoittamaan kirjeen ja lähettämään sen Birminghamin vankilaan. Se oli niin lohduttoman yksinäinen laulu, että Willa kaipasi sitä kipeästi nytkin. Sitä suloisen painavaa, nautinnollista kipua.

Aamulla isä vislasi ovelta tutun herätysvihellyksen. *Piip-piip!* isä vislasi – Willasta ne kuulostivat ”Dixien” kahdelta ensimmäiseltä säveleltä. Hän oli ollut hereillä jo hyvän aikaa, mutta avasi silti suurieleisesti silmänsä, venytteli ja haukotteli. Hän tiesi, ettei äiti ollut palannut. Kuulosti kuin sisällä olisi kaikunut, ja koko talo tuntui olevan ikkunoista tulevan kovan valkoisen valon armoilla.

”Huomenta rakas”, isä sanoi. ”Annoin teidän nukkua niin pitkään kuin suinkin, mutta minun pitää lähteä ennen teidän bussinne tuloa. Sinä voit varmaan pitää huolen, että te molemmat lähдете ajoissa kouluun?”

Willa sanoi: ”Selvä.” Hän nousi istumaan ja katseli huoneen poikki Elainea, joka makasi kyljellään kasvot häneen päin ja avasi yhtäkkiä silmänsä ja räpytteli. Willa oli varma, ettei Elainekaan ollut nukkunut enää.

”Jätän avaimen keittiön pöydälle”, isä sanoi. ”Ripusta se kaulaasi, jooko? Siltä varalta, että te joudutte tulemaan iltapäivällä kotiin omin neuvoin.”

”Selvä”, Willa toisti.

Isä odotti, että Willa nousi, vilkutti sitten heille molemmille ja meni alakertaan. Hetkeä myöhemmin ulkoa kuului autontorven tööttäys, ja sitten autonovi avattiin ja suljettiin.

He pukeutuivat edellisenä päivänä käyttämiinsä vaatteisiin, koska Willa ei jaksanut ruveta tekemään liian monia valintoja. Hän veti harjan tukkansa läpi muutaman kerran. Elaine tukka oli kahdella ohuella letillä, joita ei tarvinnut hänen mielestään letittää uudestaan, mutta Willa sanoi: ”Älä yritä. Ne purkautuu koska tahansa.” Niin hän avasi Elaine hiukset ja harjasi ne, vaikka Elaine kiemurteli ja yritti pyristellä pakoon. Sitten Willa alkoi letittää tukkaa. Pujottaessaan letin ympärille toisenkin kuminauhan hän tunsu itsensä taitavaksi ja tehokkaaksi, mutta Elaine sanoi: ”Ei ne ole oikein.”

”Miten niin ei?”

”Ne on löysällä.”

”Minä letitin ne ihan niin kuin äitikin”, Willa sanoi.

Se oli totta, mutta Elaine meni katsomaan lettejään kaapin-oven peilistä ja kääntyi Willaan päin silmät kosteina. ”Ei ne *ole* samalla tavalla!” hän sanoi. ”Ne roikkuu!”

”Minä yritin parhaani! Vitsit!”

Kyönelet valuiivat Elainen poskille, mutta hän ei sanonut enempää.

Aamiaiseksi he söivät muroja ja appelsiinimehua suoraan purkista, ja kumpikin otti pureskeltavan vitamiinipillerin. Sitten Willa korjasi astiat ja pyyhki pöydän. Tiskipöytä oli täynnä likaisia astioita sekä iltaruoaan että aamiaisen jäljiltä, ja näky oli masentava.

Willa pani merkille, että isä oli keittänyt itselleen kahvia, mutta yhtään kulhoa tai lautasta ei näkynyt, joten ilmeisesti isä ei ollut syönyt mitään.

Willa hätäili, että he myöhästyisivät koulubussista – hän ei ollut tottunut huolehtimaan, että he lähtivät matkaan ajoissa – ja hän hoputti heitä pukemaan takit ja lapaset ja sitten kiireen vilkkaa ulos ja tien varteen bussipysäkille, jolle he tulivat reilusti etuajassa. Katoksen alla oli pysäkin seinästä kuoriutuva vanha nuuskamainos ja penkki, jolla he istuivat kylki kyljessä puristaen lämpimikseen laukkua rintaa vasten ja puhallellen surkeina riekaleisia valkoisia henkäyksiä. Tunnelma koheni, kun pysäkille tuli muitakin – Eula Pratt veljensä kanssa ja Turnstilen kolme poikaa. Kaikki ahtautuivat katoksen alle, jossa he tönivät ja tuuppivat toisiaan ja tärisivät niin suurieleisesti, että Willakin tunsi olonsa melkein lämpimäksi.

Bussissa Elainella oli tapana istua Natalie Deanin vieressä, mutta tänä aamuna hän tuli Willan mukana bussin perälle, missä Sonya piti Willalle paikkaa, ja istuutui tyhjälle penkille heidän viereensä käytävän toiselle puolelle. Oli totta, että Elainen letit näyttivät vähän surkeilta. Niiden latvat olivat jääneet liian pitkiksi. Äiti jätti letteihin vain tuuman pituiset latvat.

Sonya kertoi miettineensä asioita ja tulleen siihen tulokseen, että jos he myisivät patukkansa sukulaisille, heidän ei tarvitsisi juosta ympäriinsä ja soitella ventovieraiden ovikelloja. ”Minulla on äidin puolella neljä enoa”, Sonya sanoi, ”ja isän puolella setä ja kaksi tätiä, paitsi että tädit asuvat kaukana. Mutta ei se haittaa: tädit voivat lähettää rahat postissa, ja minä pidän patukat tallessa siihen asti, että he tulevat kylään.”

”Sinulla on paljon enemmän sukulaisia kuin minulla”, Willa sanoi.

”Ja sitten tietysti vielä Bailey-mummu. Kaikki muut isovanhemmat on kuolleet.”

Willan kaikki isovanhemmat elivät, mutta hän ei tavannut heitä kovin usein. Tai oikeastaan hän ei nähnyt isän vanhempia juurikaan, koska äidillä ei ollut mielestään mitään yhteistä heidän kanssaan. Sitä paitsi isän vanhemmat olivat maalaisia eivätkä voineet jättää kotieläimiä hoitamatta. Äidin vanhemmat tulivat joskus Philadelphiasta lomalle, mutta sitä ei sattunut kovin usein eivätkä he viipyneet kauan. Veljestään ja sisarestaan äiti ei pitänyt, joten he kävivät kylässä tuskin koskaan. Äiti väitti, että hänen veljensä oli aina ollut vanhempien lellikki, koska oli poika, ja äidin siskokin oli ollut lellikki, koska oli lapsista nuorin ja suloisin. Sisko oli äidin mukaan *poispilattu*. Willa oli melko varma, että jos hän ehdottaisi suklaapatukoiden myymistä jommallekummalle äidin sisaruksista, äiti vain tuhahtaisi. Eivätkä he luultavasti edes ostaisi mitään, jos he kerran olivat niin kamalia.

”Ehkä minä teen kierroksen meidän korttelissa”, Willa sanoi Sonyalle. ”Ainakin se on helpompaa kuin vieraille myyminen.”

”Okei, mutta muista, että Billy Turnstile asuu teidän korttelissa. Pidä kiirettä tai Billy ehtii ensin.”

Willa vilkaisi Billyä silmät viiruina. Billy muksi veljeään ja yritti ottaa tämän käsistä jonkin sellofaaniin pakatun herkkupalan. ”Billy Turnstile on takapenkkiäinen”, Willa sanoi. ”Minä veikkaan, ettei Billy edes yritä myydä patukoita.”

”Ja sitten minulla on vielä kummitäti”, Sonya sanoi.

”Onneksi olkoon”, Willa sanoi.

Aikuisena hän menisi naimisiin sellaisen miehen kanssa, jolla oli hyvät välit isoon ja mukavaan perheeseensä. Mies tulisi toimeen kaikkien perheenjäsentensä kanssa ja olisi samanlainen mies kuin Willan isä, kiltti ja mukava – ja kaikki rakastaisivat Willaa ja pitäisivät häntä yhtenä omistaan. Hän saisi joko kuusi tai kahdeksan lasta, puolet tyttöjä ja puolet poikia, ja he voisivat leikkiä lukemattomien serkkujensa kanssa.

”Sinun siskosi itkee”, Sonya sanoi äkkiä.

Willa kääntyi katsomaan Elainea, joka pyyhki nenäänsä lapsen selkäpuoleen. ”Mitä nyt?” hän kysyi sisareltaan.

”Ei mitään”, Elaine sanoi hiljaa. Lapasessa kiiteli liimarihman näköinen viiva.

”Kyllä se menee ohi”, Willa sanoi Sonyalle.

Puolivälissä koulupäivää, pian Willan ruokatunnin jälkeen, terveydenhoitaja tuli luokkaan ja pyysi opettajaa päästämään Willa Draken luokasta kesken tunnin. ”Sinun pikkusiskollasi on maha kipeänä”, hoitaja selitti Willalle kun he kävelivät hoitajan toimistoon. ”Tuskin se on kovin vakavaa, mutta en saa kiinni teidän äitiänne, ja siskosi pyysi, että sinä tulet pitämään seuraa.”

Willa tunsi itsensä tärkeäksi, ainakin aluksi. ”Se on varmaan kuviteltu juttu”, hän sanoi tietäväiseen sävyyn. Kun he tulivat terveydenhoitajan huoneeseen, sairausvuoteella makaava Elaine nousi istumaan ilmeisen ilahtuneena nähdessään Willan, ja hoitaja nosti tuolin sängyn viereen. Elaine laskeutui takaisin pitkäkseen ja nosti toisen käsivarren silmien peitoksi, eikä Willalla ollut mitään tekemistä. Hän katseli, kun hoitaja teki paperitöitä työpöytänsä ääressä toisella puolella huonetta. Hän katseli käsien pesemisen tärkeyttä korostavaa värikästä julistetta. Joku koputti oveen – se oli kuudennen luokan luokanvalvoja rouva Porter – ja hoitaja meni käytävään puhumaan hänen

kanssaan jättäen oven puolittain auki, niin että Willa näki syömään menevien seitsemäsluokkalaisten tungeksivan ohi. Yksi seitsemäsluokkalaisista pojista tyrkkäsi kyynärpäällä toista, joka oli vähällä kaatua, jolloin rouva Porter sanoi: ”Minä näin sen, Dickie Bond!” Huuto kajahti käytävältä kuin kotilosta samoin kuin seitsemäsluokkalaisten tytön ääni, joka sanoi: ”...ihmeellinen oranssin pinkki sävy, niin että hampaat näytti keltaisilta...”

Oliko kaikilla muilla täydellinen perhe? Eikö kukaan muu joutunut salailemaan, mitä kotona tapahtui? Kellään ei ainakaan näyttänyt olevan ongelmia. Kaikki tuntuivat ajattelevan lounasta ja kavereita ja huulipunaa.

Hoitaja palasi huoneeseen ja sulki oven, niin että käytävän äänet jäivät sen taakse. Willa kuuli silti, että orkesteri aloitti harjoitukset. Hitsi. Hän piti orkesterista kovasti. Parhailaan harjoitettiin Borodinin ”Neitojen tanssia”. Sen ensisävelet olivat niin hentoja ja epävarmoja – hän ajatteli niitä *heikkoina* nuotteina – että häneltä meni pieni hetki saada niistä ote, mutta ne vahvistuivat kappaleen päämelodian myötä. Melodia oli sama kuin ”Muukalaisessa paratiisissa”, joka sai takarivin pojat aina laulamaan: ”*Tartu käteeni mun, oon vieras parasitiin...*” ja sitten Budd naputti tah-tipuikolla nuottitelinettään. Budd oli komea mies, jolla oli pitkät kullankeltaiset kiharat ja lihaksikas vartalo. Häntä olisi voinut luulla rokkitähdeksi. Jos Willa saisi myytyä eniten suklaapatukoita ja pääsisi Buddin kanssa illalliselle, hän ei saisi varmasti sanaakaan suustaan. Oikeasti hän ei edes halunnut voittaa kilpailua.

Orkesteri keskeytti ja aloitti alusta. Sama heiveröinen alku, sama ”*Tartu käteeni mun...*”, joka kuitenkin voimistui ja sai varmuutta.

”Onko äiti kotona, kun me päästään koulusta?” Elaine kysyi.

Willa kääntyi katsomaan. Elaine oli laskenut käden kasvoiltaan ja katseli häntä kulmat huolestuneilla kurtuilla.

”Totta kai”, Willa sanoi.

Totta kai äiti olisi kotona, mutta Willa sanoi silti bussissa Sonnyalle, ettei voinut mennä tämän luokse koulun jälkeen. ”Pitää vahtia siskoa”, hän mutisi, jotta Elaine ei kuulisi. Elaine istui taas yksinään käytävän toisella puolella heidän vieressään.

Ulkoapäin oli vaikea päätellä, oliko kotona ketään. Ikkunoissa ei näkynyt valoa, mutta toisaalta oli vielä päivä. Nurmikko näytti painuneelta, melkein kuin poljetulta, ja kuistin vieressä kasvavan rhododendronin lehdet olivat tiukalla rullalla kuin sikarit: niin kylmä ulkona oli. Willa onki takkinsa alta kaulanauhassa riippuvan avaimen. Hän olisi voinut soittaa ovikelloa, mutta ei halunnut pitää sisartaan jännityksessä varsinkaan, jos mitään ei tapahtuisi.

Eteisessä vallitsi tihentynyt hiljaisuus. Olohuoneessa liikkui vain verhon helma patterin yllä. ”Äiti ei ole kotona”, Elaine sanoi pikkuriikkisellä äänellään.

Willa heitti koululaukun sohvalle. ”Odotetaan rauhassa”, hän sanoi.

”Johan me ollaan odotettu! Me odotettiin eilen koko ilta!”

Isä sanoi sitä ”miettimisajaksi”. Äiti huusi isälle ja polki jalkaa tai läpsäytti Willaa kasvoihin (oli polttava häpeä saada lyönti kasvoihin – se oli pelottavan lähellä silmiä) tai ravisteli Elainea kuin räsynukkeja ja repi lopulta molemmin käsin omia hiuksiaan, niin että tukka oli pörrössä molemmin puolin päätä vielä senkin jälkeen, kun hän päästi irti. Sitten hän lähti jättäen jälkeensä järkytyksestä tärisevän talon. Siinä kohtaa isä sanoi aina: ”Ei se mitään, äiti tarvitsee vähän miettimisaikaa” eikä näyttänyt yhtään huolestuneelta. ”Äiti on vain yliväsynyt”, hän sanoi.

”Muutkin ovat joskus yliväsyneitä”, Willa oli sanonut isälle kerran, ”mutta eivät silti käyttäydy niin kuin äiti.”

”Mutta äiti on niin herkkätunteinen.”

Willa ihmetteli, miten ymmärtäväinen isä oli vaikka ei koskaan menettänyt malttiaan itse – eikä korottanut edes ääntään, sikäli kuin Willa muisti.

Olisipa isä kotona. Tavallisesti isä tuli neljältä, mutta nyt sen varaan ei voinut laskea, koska isä joutui tulemaan jonkun muun kyydissä.

”Otatko välipalaa?” Willa kysyi Elainelta. ”Vaikka maitoa ja keksejä?”

”Ehkä keksejä.”

”Ilman maitoa ei saa keksejä!”

Äiti sanoi aina niin, ja lisäksi Willa käytti äidin hyväntuulista laulavaa puhenuottia. Se vaati melkoista ponnistusta.

Keittiössä hän kaatoi maitoa lasiin ja laittoi lasin pöydälle kahden Oreo-keksin kanssa. Hän ei ottanut itse mitään, koska mieltä painoi outo tunne, että kurkkuun oli juuttunut jotakin. Hän haki sohvalta koululaukkunsa ja toi sen ruokailuhuoneeseen, jossa hänellä oli tapana tehdä läksyt. Hän ei päässyt kunnon alkuun, kun Elainekin tuli ruokailuhuoneeseen mukanaan keksit mutta ei maitolasia ja istuutui Willaa vastapäätä. Ekaluokkalaisilla ei ollut kotiläksyjä, joten Willa kysyi Elainelta: ”Haluatko värittää värityskirjaa?”

Elaine pudisti päätään.

Willa päätti antaa Elaineen olla rauhassa. Hän otti esiin matematiikantehtävänsä ja ryhtyi tekemään niitä, mutta oli koko ajan tietoinen sisarensa katseesta. Välillä kuului hiirimäistä rapinaa, kun Elaine puraisi pikku palan keksistä.

Kun Willa pääsi historian läksyihin, Elaine oli syönyt molemmat keksit ja vain istui paikallaan huokaisten vähän väliä niin äänekkäästi, että Willan piti teeskennellä välinpitämätöntä. Sitten puhelin soi. ”Minä vastaan!” Elaine sanoi, mutta Willa ehti ensin keittiöön ja sieppasi luurin. ”Haloo?” hän sanoi.

”Hei, kultaseni”, isä sanoi.

”Hei, isä.”

”Onko siellä kaikki hyvin?”

Willa tiesi, mitä isä tarkoitti kysymyksellään oikeasti, mutta sanoi vain: ”Joo. Minä teen läksyjä, ja Elaine on syönyt välipalaa.”

Tuli hiljaista. Sitten isä sanoi: ”No, minä tulen pian kotiin. Pitää odotella vielä hetki, koska Doug Law’lla on juttutuokio yhden oppilaan kanssa.”

Isä saisi siis kyydin Doug Law’lta. Parempi niin kuin odottaa rouva Bellowsia, jolla saattoi mennä toimistossaan kuuteen tai seitsemään asti. Willa sanoi: ”Selvä on.”

”Odottakaa vain, niin saatte maailman parhaita grillattuja voileipiä!”

”Selvä.”

Willa laski luurin alas ja kääntyi vieressä silmä kovana vahtivan Elaineen puoleen. ”Isä lupasi tulla pian kotiin”, Willa sanoi.

Elaine huokaisi taas.

Willa katseli ympärilleen – tiskipöytä oli täynnä likaisia astioita ja tiskialtaassa oli vielä lisää. Pöydällä oli Elaineen koskematon maitolasi ja iltaruoan siivoamattomia jälkiä. ”Meidän pitää siivota”, hän sanoi. ”Autatko minua tiskaamaan? Jos minä tiskaan ja sinä kuivaat?”

”Joo!” Elaine sanoi. Hän kuulosti innostuneelta. Tavallisesti äiti tiskasi ja Willa kuivasi. ”Saanko laittaa esiliinan?” Elaine kysyi.

”Ai. Totta kai saat.”

Willa sitoi yhden äidin esiliinoista Elaineen kainaloiden alle, jotta se ei laahaisi lattialla. Sitten hän laski molemmat tiskialtaat täyteen kuumaa vettä, ja Elaine laahasi itselleen jakkaran, jonka päältä hän yletti tiskipöydälle. Pestyään ensimmäisen lautasen ja huuhdottuaan sen huuhteluvedessä Willa pani sen kuivaustelineeseen, josta Elaine otti sen varovasti ja kuivasi pyyhkeellä pienimmätkin koloset. Kuivaaminen kesti loputtoman kauan, mutta parempi niin, Willa mietti. Hän hidasti vauhtia itsekin pitkittäen jokaista vaihetta, ja kun tiskit oli tiskattu, hän pyyhki kaikki pinnat hellaa myöten, keräsi pöydältä roskat ja nosti Elaineen maitolasin jääkaappiin.

”Minä kuivasin hyvin, enkö kuivannutkin?” Elaine kysyi, kun viimeinenkin astia oli kuivattu.

”Kyllä vain, Lainey”, Willa sanoi.

Oikeastaan vastuun kantaminen ei tuntunut hullummalta. Hän antautui kuvitelmalle, että tilanne muuttuisi pysyväksi – he jatkaisivat elämää kolmistaan ikuisesti ja pärjäisivät omin avuin. Miksipä ei: isän kanssa hän pystyisi hoitamaan mainiosti kaiken! Kumpikin piti järjestyksestä ja vakiintuneista tavoista. Jos äiti lopulta palaisi, hän sanoisi vain: ”Oho.” Hän katselisi ympärilleen ja sanoisi: ”Näköjään te hoidatte kaiken paremmin kuin minä.”

”Arvaa mitä”, Willa sanoi Elainele. ”Minä äänestän, että tehdään jälkkäriä.”

”Jälkkäriä!” Elaine sanoi ja hymyili niin leveästi, että rako hammasrivin keskellä paistoi. Hän silitteli kaksin käsin esiinlinsansa miehustaa. ”Mitä jälkkäriä?”

”Ehkä kakkua tai vanukasta. Suklaavanukasta.”

”Joo! Osaatko sinä tehdä vanukasta?”

”Jostain löytyy kyllä resepti”, Willa sanoi. Hän alkoi innostua itsekin. Yleensä heillä ei ollut tapana syödä jälkiruokaa. Hän oli aina kadehtinut Sonyaa, jonka äiti laittoi jälkiruokaa joka ilta. Suklaavanukas oli sitä paitsi isän herkkua – samoin suklaamoussekakku, mutta piirakkapohjan tekeminen tuntui Willasta liian vaikealta.

”Pidetään se salaisuutena isältä kun syödään”, hän sanoi Elainele, ”ja otetaan se esiin vasta ruoan jälkeen. Isä hämmästyy.” Puhuessaan hän veti jakkaran esiin ja kiipesi sen päälle tutkimaan kirjoja äidin keittokirjahyllyssä. ”*Morsian keittiössä*”, hän luki. ”Veikkaan että siinä on kaikkein helpoin resepti.” Hän otti kirjan hyllystä ja avasi sen tiskipöydällä. Elaine tuli viereen ja seurasi katseellaan Willan sormeja, kun se liukui pitkin hakusanoja. ”Suklaakakku, suklaakastike...” Willa luki ääneen. ”Suklaavanukas. Kaksisataakuusikymmentäyksi.” Hän avasi kirjan sivulta 261. ”Sokeria, kaakaojauhetta, suolaa. Kermaa ja maitoa, vaniljaa ja... voi ei. Maissijauhoa.” Hän ei ollut kuullutkaan maissijauhosta, mutta hän meni tutkimaan kaappia, jossa äiti piti jauhoja ja sen

sellaista, ja sieltä sitä löytyi. Kun hän laski paketin tiskipöydälle, Elaine sanoi: ”Saanko minä hämmentää? Willa? Saanko?”

”Totta kai”, Willa vastasi.

Elainella ei ollut lupaa tehdä mitään hellan ääressä, joten Willa nosti keittiön pöydälle kasarín ja antoi Elaineen sekoittaa ainekset siinä. Siitä tuli tietysti kamala sotku kun Elaine roiskutti aineksia touhukkaasti kasarín reunan yli, ja sitten maissijauhot ja kaakaojauhe paakkuuntuivat sen sijaan että olisivat sekoittuneet kunnolla, mutta Willa sanoi silti: ”Hyvä, Lainey”, ja nosti kasarín hellalle, jossa hän jatkoi hämmentämistä varovasti kasarín lämmitessä.

Hän ei onnistunut yhtään Elainea paremmin. Paakut pitivät pintansa vielä siinäkin vaiheessa, kun kasarín reunoilla kupli. Näytti kuin kasarissa olisi ollut maitoa, jossa oli ruskeita ja valkoisia möykkyjä. ”Mitä tapahtuu? Tuleeko siitä vanukasta?” Elaine kysyi, koska ei yltänyt näkemään hellalle. Willa ei vastannut. Hän lisäsi lämpöä, ja keitos olisi kiehunut yli, ellei hän olisi nostanut sitä ilmaan ja siirtänyt kylmän polttimen päälle, mutta möykyt olivat ja pysyivät. ”En tajua”, hän sanoi Elaineelle. Hän sammutti syvänpunaisena hehkuvan oikeanpuoleisen polttimen ja jäi tuijottamaan kasaria.

”Mitä? Mitä?” Elaine kyseli.

”En tajua...”

Olohuoneesta kuului isän ääni: ”Haloo?”

Willa ja Elaine katsoivat toisiaan.

”Onko täällä ketään?”

”Piilota se!” Elaine kuiskasi. ”Laita se jääkaappiin.”

”Eikä! Ei se ole vielä vanukasta!”

”Mitä se on?”

”Mitäs arvon naiset täällä touhuavat?” keittiön ovelle tullut isä kysyi.

Willa kääntyi katsomaan isää ja yritti peittää kasarín taakseen, mutta isä tuli lähemmäs ja katsoi Willan olan yli. Hänellä